YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
18 päivänä joulukuuta 1997 *

Asiassa C-284/96,

jonka Tribunal de grande instance de Briey (Ranska) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Didier Tabouillot

vastaan

Directeur des services fiscaux de Meurthe-et-Moselle

ennakkoratkaisun EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan tulkinnasta sen arvioimiseksi, onko Ranskan moottoriajoneuvojen verotusjärjestelmä yhteensopiva tämän määräyksen kanssa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann sekä tuomarit M. Wathelet (esittelevä tuomari), J. C. Moitinho de Almeida, D. A. O. Edward ja J.-P. Puissochet,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Tabouillot, edustajanaan asianajaja Georges Benabes, Lorient,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston apulaisosastopäällikkö Catherine de Salins ja saman osaston apulaisulkoasiainsihteeri Romain Nadal,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Hélène Michard ja Enrico Traversa,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Tabouillot'n, Ranskan hallituksen ja komission 5.6.1997 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.7.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Tribunal de grande instance de Briey on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 8.8.1996 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen

22.8.1996, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kaksi ennakkoratkaisukysymystä kyseisen perustamissopimuksen 95 artiklan tulkinnasta sen arvioimiseksi, onko Ranskan moottoriajoneuvojen verotusjärjestelmä yhteensopiva tämän määräyksen kanssa.

2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Didier Tabouillot ja Ranskan veroviranomainen ja joka koskee sitä, että Tabouillot'n ulkomailla valmistettuun ajoneuvoon on sovellettu verotuksen perustana käytettävää tehoa (jäljempänä veroteho) laskettaessa laskutapaa, joka johtaa vastaaviin kotimaassa valmistettuihin ajoneuvoihin sovellettavaa ankarampaan verotukseen.

3 Ranskassa on säädetty porrastetusta moottoriajoneuvoverosta *code général des impôts*'n (yleinen verolaki) 1599 C—1599 J §:ssä. Veroluokista, joihin kuuluu useita verotehoja, säädetään lailla; jokaista veroluokkaa vastaa kerroin. Porrastetun veron määrä saadaan kertomalla tietty maakuntaneuvostojen (conseiller général) vuosittain äänestämällä vahvistama perusverokanta kutakin veroluokkaa vastaavalla kertoimella.

4 Pääasian kantaja riitauttaa yksityisautojen hallinnollisesti vahvistetun tehon laskutavan.

5 Kahdessa peräkkäisessä hallinnollisessa ohjeessa määrätään yksityisautojen hallinnollisesti vahvistetun tehon laskutavasta: 28.12.1956 annetussa ohjeessa (JORF 22.1.1957, s. 910) ja 23.12.1977 annetussa ohjeessa nro 77-191 (JORF 8.2.1978, s. 1052). Ne on taannehtivasti vahvistettu lailla *loi de finances rectificative pour 1993*:n (vuoden 1993 lisätalousarviosta annetun lain) 35 §:n mukaisesti (22.6.1993 annettu laki nro 93-859, JORF 23.6.1993, s. 8815).

6 Verotehon vahvistettu laskukaava, joka on 28.12.1956 annetussa ohjeessa, on seuraava: $P = K\ n\ D^2\ L\ \omega$. P:llä tarkoitetaan hevosvoimissa ilmaistua hallinnollisesti vahvistettavaa tehoa; n:llä sylinterien lukumäärää; D:llä sylinterin halkaisijaa senttimetreissä; L:llä männäniskun pituutta senttimetreissä; ω:llä kierrosnopeutta kierroksina sekunnissa; ja K on numeerinen kerroin. Komission mukaan, eikä sen kantaa ole tältä osin kiistetty, tämä lineaarinen kaava voidaan tiivistää yksinkertaisemmin kertomalla ajoneuvon litroina ilmaistu sylinteritilavuus kertoimella 5.7294 V bensiinikäyttöisten ajoneuvojen osalta ja kertoimella 4.0106 dieselkäyttöisten ajoneuvojen osalta; sovellettaessa tätä kaavaa ajoneuvoihin lopputulos vaihtelee siten yksinomaan moottorin sylinteritilavuuden mukaan.

7 Hallinnollisella ohjeella, joka annettiin 23.12.1977, otettiin käyttöön 1.1.1978 alkaen uusi kaava, jonka mukaan $P = m\ (0{,}0458.\ C/K)^{1{,}48}$. Tässä kaavassa P tarkoittaa hallinnollisesti vahvistettavaa tehoa; m on bensiinin osalta 1 ja dieselöljyn osalta 0,7; C on moottorin sylinteritilavuus kuutiosenttimetreinä; ja K on parametri, joka ilmaisee liikkeen välitystä ja joka saadaan laskettaessa "kilometreinä tunnissa ilmaistu ja sellaisten nopeuksien painotettu aritmeettinen keskiarvo, jotka voidaan teoreettisesti saavuttaa ajoneuvolla, jonka moottorin kierrosluku on tuhat kierrosta minuutissa eri vaihteilla eteenpäin ajettaessa".

8 Ohjetta, joka on annettu 23.12.1977, sovelletaan "vähemmän kuin yhdeksänpaikkaisiin yksityisautoihin, jotka on varustettu nelitahtisella polttomoottorilla sekä johonkin liitteessä kuvattuun luokkaan kuuluvalla vaihteistolla — — ja tyyppihyväksytty 31.12.1977 jälkeen". Tämän ohjeen soveltamisalaa muutettiin 24.6.1987 annetulla ohjeella nro 87-56. Siinä päätettiin "vastaavien tyyppihyväksyttyjen tai erikseen hyväksyttyjen mallien osalta ilmenneiden vikojen" korjaamiseksi, että 23.12.1977 annetun ohjeen määräyksiä "sovelletaan myös erikseen hyväksyttyihin yksityisautoihin, jotka ovat hyväksytyn tyypin mukaisia tai joiden on katsottava tehoa hallinnollisesti vahvistettaessa vastaavan sellaista hyväksyttyä tyyppiä, jonka hallinnollisesti vahvistettu teho on laskettu tämän ohjeen mukaisesti".

9 Ohjeessa nro 87/56 täsmennetään, että "muihin ajoneuvoihin kuin edellä tarkoitettuihin yksityisautoihin sovelletaan edelleen vuoden 1956 ohjeen määräyksiä".

10 Näin ollen näyttää siltä, että Ranskassa on 1.1.1978 lähtien ollut samanaikaisesti voimassa kaksi eri hallinnollisesti vahvistettavan tehon laskutapaa.

11 Pääasian asiakirjoista ilmenee, että valtaosa Ranskassa hyväksytyistä ajoneuvoista kuuluu 23.12.1977 annetussa ohjeessa vahvistetun kaavan soveltamisalaan. Kuitenkin 28.12.1956 annetun ohjeen mukaista kaavaa sovelletaan edelleen, kun kyseessä ovat

— tyyppihyväksytyt tai erikseen hyväksytyt yksityisautot, joiden tyyppi on hyväksytty Ranskassa ennen 1.1.1978;

— erikseen hyväksyttäviksi esitetyt ajoneuvot, jotka eivät ole Ranskassa 1.1.1978 jälkeen hyväksytyn tyypin mukaisia;

— yksityisautot, jotka ovat 1.1.1978 jälkeen hyväksytyn tyypin mukaisia mutta joiden ei katsota verotehon osalta vastaavan sellaista hyväksyttyä tyyppiä, jonka hallinnollisesti vahvistettu teho on laskettu 23.12.1977 annetun ohjeen (ohje nro 87-56) mukaisesti.

12 Tabouillot omistaa Corvette-tyyppisen Chevroletin, jonka sylinteritilavuus on 5 735 kuutiosenttimetriä ja joka on otettu ensimmäisen kerran käyttöön 1.1.1980 ja rekisteröity ensimmäisen kerran Ranskassa 29.5.1992 rekisteriotteessa mainitun, ministeriön 5.5.1992 antaman poikkeusluvan perusteella.

13 Veroviranomaiset vahvistivat tämän ajoneuvon tehoksi 33 hevosvoimaa (hv) 28.12.1956 annetussa ohjeessa vahvistetun laskutavan mukaisesti.

14 Tabouillot'n todettiin 10.9.1994 rikkoneen lakia, koska hän ei ollut kiinnittänyt ajoneuvonsa tuulilasiin veromerkkiä verokaudelta 1993—1994. Häneltä vaadittiin kyseisen veromerkin määrää eli 6 031 Ranskan frangia (FRF) sekä verolain 1840 N d §:n perusteella sakkoa 11 710 FRF eli yhteensä 17 741 FRF, jota alennettiin veron alentamisen jälkeen 17 152 FRF:iin.

15 Tabouillot, joka katsoi tämän veron olevan perustamissopimuksen 95 artiklan vastainen, riitautti häneltä vaadittujen määrien oikeudellisen perustan ja saattoi asian veroviranomaisten käsiteltäväksi. Tämä oikaisuvaatimus hylättiin 25.9.1995.

16 Tabouillot nosti 14.11.1995 kanteen Meurthe-et-Mosellen verojohtajaa vastaan Tribunal de grande instance de Brieyssa. Tabouillot katsoi, että yli 16 hv:n ajoneuvoja rasittavaa porrastettua moottoriajoneuvoveroa koskevat vero-oikeudelliset säännökset on todettava soveltumattomiksi, koska ne ovat yhteensopimattomia perustamissopimuksen 95 artiklan kanssa.

17 Tabouillot vetosi kanteensa tueksi erityisesti siihen, että hallinnollisesti vahvistettavan tehon samanaikaisesti sovellettavat kaksi laskutapaa, toinen 28.12.1956 annettuun ohjeeseen ja toinen 23.12.1977 annettuun ohjeeseen perustuva, johtavat epäedullisiin lopputuloksiin Ranskan ulkopuolella Ranskaan tuontia varten ostettujen autojen osalta ja ovat siten omiaan vaikuttamaan yhteisön sisäiseen kauppaan.

18 Verojohtaja vaati Tabouillot'n kanteen hylkäämistä. Hänen mukaansa 30.12.1987 annettuun lakiin nro 87-1061 ja myöhempiin ohjeisiin perustuva porrastettua

moottoriajoneuvoveroa koskeva järjestelmä on yhteisön oikeuden mukainen, kuten myös Conseil d'État oli katsonut 20.3.1992 antamassaan tuomiossa.

19 Tässä tilanteessa Tribunal de grande instance de Briey päätti esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat kaksi ennakkoratkaisukysymystä:

"1) Onko ETY:n perustamissopimuksen 95 artiklaa tulkittava siten, että sen vastaisena on pidettävä ajoneuvojen verotehon vahvistamisessa käytettävän sellaisen järjestelmän soveltamista, jonka perusteella tiettyjen ajoneuvojen veroteho vahvistetaan suuremmaksi kuin muiden ajoneuvojen veroteho ja jolla näin ohjataan kuluttajat valitsemaan jokin muu ajoneuvo, kun ankarimman verotuksen alaisiin luokkiin kuuluu lähes yksinomaan maahan tuotuja ajoneuvoja, jotka ovat välittömässä kilpailuasemassa vastaavien lievemmin verotettavien Ranskassa myytävien ajoneuvojen kanssa?

2) Onko ETY:n perustamissopimuksen 95 artiklaa tulkittava siten, että sen vastaista on soveltaa samanaikaisesti kahta erilaista ajoneuvojen verotehon vahvistamismenetelmää, kun näistä ankarampaan verotukseen johtavaa menetelmää sovelletaan erityisesti muista jäsenvaltioista maahan tuotuihin ajoneuvoihin ja ranskalaiset kuluttajat ohjataan tällä tavoin valitsemaan maahan tuodun ajoneuvon sijasta vastaava Ranskassa myytävä ajoneuvo?"

20 Tabouillot esitti 8.12.1997 päivätyssä kirjeessään, joka saapui yhteisöjen tuomioistuimeen 10.12.1997 eli julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen julistamisen jälkeen, huomautuksia joistakin ratkaisuehdotuksen kohdista, jotka koskevat ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamista, ja pyysi yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa tutkittavaksi.

21 Tältä osin on todettava, että tämän kannan tueksi esitetyt perusteet eivät ole sellaisia, että niiden vuoksi suullinen käsittely olisi tarpeen aloittaa uudestaan, kuten yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 61 artiklassa määrätään.

22 On syytä huomauttaa, että Tabouillot'n edustaja täsmensi vastauksena yhteisöjen tuomioistuimen esittämään kysymykseen, että Tabouillot'n ajoneuvo oli tuotu maahan suoraan Yhdysvalloista Ranskaan.

23 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (ks. asia 148/77, Hansen, tuomio 10.10.1978, Kok. 1978, s. 1787, 23 kohta; yhdistetyt asiat C-228/90—C-234/90, C-339/90 ja C-353/90, Simba ym., tuomio 9.6.1992, Kok. 1992, s. I-3713, 14 kohta ja asia C-130/92, OTO, tuomio 13.7.1994, Kok. 1994, s. I-3281, 18 kohta) 95 artiklaa voidaan kuitenkin soveltaa ainoastaan muista jäsenvaltioista maahan tuotuihin tavaroihin ja kolmansista maista lähtöisin oleviin tavaroihin, jotka ovat vapaassa vaihdannassa jäsenvaltioissa. Näin ollen tätä määräystä ei voida soveltaa suoraan kolmansista maista maahan tuotuihin tavaroihin.

24 Näin ollen perustamissopimuksen 95 artiklaa ei voida soveltaa pääasian kaltaiseen tilanteeseen.

25 Pääasian kantajan edustaja väitti kuitenkin suullisessa käsittelyssä, että yhteisöjen tuomioistuimen pitäisi kuitenkin vastata esitettyihin kysymyksiin, koska hän voi vedota tähän päätökseen kansallisessa oikeudessa verovelvollisten ja Ranskan kansalaisten yhdenvertaisuutta verotuksessa ja lain edessä koskevan periaatteen perusteella.

26 Tältä osin on syytä todeta, että yhdenkään ennakkoratkaisupyynnössä olevan seikan perusteella ei voida katsoa, että ennakkoratkaisukysymyksillä pyrittäisiin saamaan vastaus tältä osin. Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 30 kohdassa, kansallinen tuomioistuin on sitä vastoin esittänyt nämä kysymykset olettaen, että kyseessä oleva ajoneuvo oli tuotu maahan toisesta jäsenvaltiosta.

27 Tämän vuoksi ennakkoratkaisukysymyksiin on vastattava, että suoraan kolmannesta maasta lähtöisin olevan ajoneuvon maahantuonnista jäsenvaltioon aiheutuvan kaltainen tilanne ei kuulu perustamissopimuksen 95 artiklan soveltamisalaan.

Oikeudenkäyntikulut

28 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ranskan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut Tribunal de grande instance de Brieyn 8.8.1996 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

Suoraan kolmannesta maasta lähtöisin olevan ajoneuvon maahantuonnista jäsenvaltioon aiheutuvan kaltainen tilanne ei kuulu EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan soveltamisalaan.

Gulmann Wathelet Moitinho de Almeida

Edward Puissochet

Julistettiin Luxemburgissa 18 päivänä joulukuuta 1997.

R. Grass C. Gulmann

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja